

Opdracht “Wijzer met de KringloopWijzer”

Gerjan Hilhorst en Jouke Oenema (WUR)

Deze opdracht heeft twee doelen:

1. Het invullen van een KringloopWijzer om te leren welke gegevens van een bedrijf nodig zijn om een kringloop te kunnen maken.
2. Het leren begrijpen en interpreteren van de resultaten zodat niet alleen de sterke en zwakte punten van een bedrijf benoemd kunnen worden maar ook waardoor ze veroorzaakt worden.

Voor de uitvoering van deze opdracht heb je het programma “KringloopWijzer” nodig. Deze kun je downloaden op www.mijnkringloopwijzer.nl. Zorg dat je gebruik maakt van de nieuwste versie die beschikbaar is. Het programma installeer je op de computer.

We laten je met de KringloopWijzer kennismaken aan de hand van het voorbeeldbedrijf van M. Veehouder senior dat met ingang van 2014 in handen komt van zijn zoon M. Veehouder junior. Voor deze kennismaking zijn twee bestanden nodig: “M. Veehouder senior.exc” en “M. Veehouder junior.exc”. Deze bestanden kunnen alleen worden ingelezen in de KringloopWijzer en niet op een andere wijze worden ingezien.

Het bestand “M. Veehouder senior.exc” is volledig ingevuld. Het is van M. Veehouder senior en de ingevoerde gegevens zijn van 2013. In 2014 heeft senior het bedrijf overgedaan aan junior. Het bestand “M. Veehouder junior.exc” is van het jaar 2014 maar is nog niet volledig ingevuld.

Opdracht 1:

Lees “M. Veehouder senior.exc” in de KringloopWijzer en beschrijf dit bedrijf (max. ½ A4). Gebruik daarbij de woorden: melkkoeien, jongvee, melkproductie per koe, melkproductie per ha, grasland, maïsland, beweiding, BEX-voordeel, RE-gehalte rantsoen, P-gehalte rantsoen, voerefficiëntie veestapel.

Opdracht 2:

Om de KringloopWijzer van M. Veehouder junior compleet te krijgen moeten de volgende gegevens aangepast/ingevoerd worden:

- a. Bij de overname van het bedrijf is de oppervlakte gelijk gebleven. Wel moest door de nieuwe derogatie eis het aandeel maïsland verlaagd worden van 15 naar 11 ha. Van 4 ha maïsland in de fosfaatklasse neutraal is 4 ha grasland gemaakt. Vul dit op de juiste wijze in.
- b. Doordat het bedrijf intensiever is geworden moet er meer voer worden aangevoerd. Er is snijmais aangevoerd en ingekuuld. De hoeveelheid is 102,5 ton droge stof met daarin 995 VEM, 70 RE 2 P en 38 RAS. Vul deze gegevens op de juiste plek in met de partijnaam “mais 2 2014”.
- c. De afvoer van mest is nog niet ingevuld. Bereken of stikstof of fosfaat de beperkende factor is voor de plaatsing van de dierlijke mest en vervolgens hoeveel ton mest en kg stikstof en fosfaat er wordt afgevoerd (boer-boer). Vul deze drie gegevens op de juiste plek in.
- d. Op het maïsland is de drijfmest in de rij aangewend. Hierdoor heeft jr. de gift verlaagd zodat er meer beschikbaar is voor het grasland. Op het maïsland is 35 ton/ha aangewend. Vul dit in.
- e. Voor de teelt van de mais is een maïsmeststof aangevoerd. Deze bevat 25% stikstof en geen fosfaat omdat vanaf 2014 een derogatiebedrijf geen fosfaatkunstmest mag gebruiken. Er is 2 ton product aangevoerd. Vul deze aanvoer in en zorg dat deze meststof aan het juiste gewas wordt toebedeeld.
- f. Op 16 ha grasland wordt 4 jaar achter elkaar gras geteeld en daarna 1 jaar mais. Dit betekent dat 4 ha maïsland in een vruchtwisseling zit. Vul dit op de juiste wijze in.

Als je alles goed hebt ingevuld zie je dat niet alleen de bedrijfskenmerken van het bedrijf zijn veranderd maar ook de resultaten. De meeste overschotten zijn in 2014 lager dan in 2013 en de benuttingen hoger.

Opdracht 3:

Beantwoord de onderstaande vragen:

- a. De stikstofbenutting van het vee is toegenomen. Wat is vee benutting en wat is hiervoor belangrijk?
Noem een aantal oorzaken voor de toename van de benutting.
- b. Het stikstofoverschot van het bedrijf is lager geworden. Waaruit is het overschot opgebouwd en waarom is die bij jr. lager dan bij sr.
- c. Ook het bodemoverschot is gedaald. Waar wordt het bodemoverschot door bepaald en wat is de oorzaak van de daling?
- d. Verlagen van de fosfaatexcretie wordt de komende jaren heel belangrijk. Het voorkomt mestverwerking, investeren in grond en geeft recht op het produceren van meer melk. Wat is belangrijk voor het realiseren van een lage fosfaatexcretie?

Opdracht 4:

Maak van de invoer en uitvoer van M. Veehouder junior een PDF-bestand. Ga in het menu naar 'bestand' en vervolgens naar 'afdrukken naar pdf-bestand'. Print het geheel uit en neem mee naar de cursus op 26 november.